

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR ADB „GJENSIDIGE“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2026-09-11 Nr. 429-352
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (toliau – pareiškėja) ir ADB „Gjensidige“ (toliau – draudikas).

Sprendimo santrauka¹

Ginčas kilo dėl draudiko sprendimo žalą apdrausto statomo gyvenamojo namo stogui (toliau – Įvykis) pripažinti nedraudžiamuoju įvykiu. Įvertinus šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, nustatyta, kad Įvykis atitinka taikomose draudimo taisyklėse² (toliau – Taisyklės) numatyto nedraudžiamąjo įvykio sąlygas ir nėra pagrindo tenkinti pareiškėjos reikalavimo.

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

Draudikas ir pareiškėja sudarė Statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį (toliau – Draudimo sutartis), kuria Taisyklių pagrindu laikotarpiui nuo 2025 m. balandžio 17 d. iki 2026 m. balandžio 16 d. buvo apdrausti pareiškėjos turtiniai interesai, susiję su apdrausto turto (statomo gyvenamojo namo, esančio adresu: (duomenys neskelbtini)), ir jame esančio turto) sugadinimu, sunaikinimu ar praradimu dėl draudžiamąjo įvykio, ir turtiniai interesai, susiję su draudėjos civiline atsakomybe.

Pareiškėja draudikui pranešė apie Įvykį, nurodydama, kad statomame pastate per stogą užlietos patalpos.

UAB „(duomenys neskelbtini)“ atliko sugadinto turto apžiūrą ir 2025 m. lapkričio 9 d. Turto apžiūros akte užfiksavo žalą statomo gyvenamojo namo stogui ir vidaus patalpų luboms.

Turto apžiūros metu pareiškėja pateikė UAB „(duomenys neskelbtini)“ 2025 m. rugsėjo 15 d. Stogo hidroizoliacinės dangos inspektavimo aktą Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – Inspektavimo aktas), kuriame užfiksuota, kad, atlikus stogo ir su juo susijusių plokštumų bei elementų patikrą, buvo nustatyti kritiniai stogo hidroizoliacinės dangos defektai ir įrengimo klaidos.

Vadovaudamasis surinktais duomenimis, draudikas žalą apdrausto statomo gyvenamojo namo stogui pripažino nedraudžiamuoju įvykiu ir atsisakė atlyginti pareiškėjai stogo defektų šalinimo išlaidas. Draudikas nusprendė išmokėti pareiškėjai 824,31 Eur draudimo išmoką, atlyginančią dėl Įvykio sugadintų lubų dažymo išlaidas.

Draudikui netenkinus pareiškėjos pretenzijos, ši kreipėsi į Lietuvos banką, prašydama išnagrinėti kilusį ginčą.

Ginčo reikalavimai

Įpareigoti draudiką Įvykį pripažinti draudžiamuoju ir išmokėti 10 138,84 Eur draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjos dėl Įvykio patirtą žalą.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėja nurodė, kad draudikas netinkamai įvertino Įvykio aplinkybes, todėl priėmė

¹ Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamas aplinkybes, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

² Statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos banko valdybos 2016 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. 03-207.

nepagrįstą sprendimą. Pasak pareiškėjos, ankstesnius analogiškus įvykius draudikas buvo pripažinęs draudžiamaisiais ir atlyginęs visą dėl įvykių patirtą žalą.

Draudikas atsiliepime prašė pareiškėjos reikalavimą atmesti kaip nepagrįstą, nurodydamas, kad įvykis atitinka Taisyklėse numatyto nedraudžiamojo įvykio sąlygas. Draudiko teigimu, ankstesnių įvykių metu pareiškėja buvo informuota, kad draudikas, vadovaudamasis Taisyklėmis, neturi pagrindo atlyginti žalos stogui, nes yra nustatytų stogo įrengimo darbų klaidų ir stogo defektų. Pasak draudiko, dėl anksčiau įvykusių panašių įvykių pareiškėjai buvo atlyginta žala tik dėl kokybiškų apdrausto turto dalių (vidaus apdailos) sugadinimo.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko prižiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Teisinis vertinimas

*Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, **ar draudikas pagrįstai atsisakė žalą apdrausto statomo gyvenamojo namo stogui pripažinti draudžiamuoju įvykiu.***

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 42 straipsnio 1 dalimi, statinio projektuotojo, statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovo, statinio (dalies) ekspertizės rangovo, statinio statybos techninio prižiūrėtojo, statytojo (užsakovo) (kai statyba vykdoma ūkio būdu) civilinė atsakomybė, statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ir kultūros paveldo statinio tvarkomieji statybos darbai ir civilinė atsakomybė draudžiami privalomuoju draudimu, neatsižvelgiant į statinio projektavimo ir statybos finansavimo šaltinius, statinio nuosavybės formą bei statinio projektuotojo, statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovo, statinio (dalies) ekspertizės rangovo, statinio statybos techninio prižiūrėtojo, statybos rangovo ir statytojo (užsakovo) juridinį statusą.

Statybos įstatymo 42 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad draudžiant statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomuosius statybos darbus ir civilinę atsakomybę, draudimo objektas yra rangovo vykdomi statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomieji statybos darbai, jiems atlikti į draudimo objekto vietą pristatyti statybos produktai, taip pat rangovo civilinė atsakomybė už padarytą žalą tretiesiems asmenims ir statytojo (užsakovo) turtui, kuris nelaikomas statybos darbų rezultatu. Vykdamas statinio statybą pagal pasirašytas rangos sutartis, šis draudimas apima taip pat rangovo pasirinktų subrangovų vykdomus darbus ir jų civilinę atsakomybę. Kai statyba vykdoma ūkio būdu, draudžiama statytojo (užsakovo) civilinė atsakomybė už padarytą žalą tretiesiems asmenims.

Taisyklių 65 punkte nustatyta, kad draudimo objektas yra turtiniai interesai, susiję su apdrausto turto sugadinimu, sunaikinimu ar praradimu dėl draudžiamojo įvykio. Taisyklių 66 punkte nustatyta, kad draudžiamasis įvykis yra staigus ir netikėtas apdrausto turto sugadinimas, sunaikinimas ar praradimas, atsiradęs draudimo laikotarpiu ir draudimo vietoje dėl bet kokios priežasties, išskyrus Taisyklėse nurodytus nedraudžiamuosius įvykius.

Nedraudžiamasis įvykis – draudžiamojo įvykio požymius turintis įvykis, tačiau taip pat atitinkantis įstatyme ar draudimo sutartyje apibrėžtus papildomus požymius, kuriems esant draudikas atleidžiamas nuo prievolės mokėti draudimo išmoką³. Taigi, draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką atsiradimas siejamas su draudžiamojo įvykio fakto nustatymu, kai nėra nedraudžiamojo įvykio sąlygų (CK 6.987 straipsnis)⁴.

Taisyklių Trečiojo skirsnio „Nedraudžiamieji įvykiai“ 67.2 papunktyje nustatyta, kad

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. lapkričio 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-426-684/2017.

⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.

draudiko pareiga mokėti draudimo išmoką neatsiranda už defektų turinčio ar padarius apdraustų darbų klaidų sukurtą nekokybiško apdrausto turto keitimo, remonto ar šalinimo kaštus. Ši išimtis taikoma tik tiesiogiai šių defektų turinčioms ar dėl padarytų apdraustų darbų klaidų sukurtoms nekokybiškoms apdrausto turto dalims ir nėra taikoma kitoms kokybiškoms apdrausto turto dalims, kurios yra sugadinamos, sunaikinamos ar prarandamos dėl padarytų apdraustų darbų klaidų, defektų turinčios ar nekokybiškos apdrausto turto dalies sukeltą draudžiamąjį įvykį. Defektu laikomi tokie trūkumai, kurie neatitinka projektinėje dokumentacijoje nustatytų reikalavimų arba pažeidžia privalomus normatyvinius dokumentus.

Iš bylos duomenų matyti, kad dėl įvykio atsirado žala apdrausto statomo gyvenamojo namo stogui ir vidaus patalpų luboms. Draudikas žalą namo stogui pripažino nedraudžiamuoju įvykiu ir atsisakė atlyginti stogo defektų šalinimo išlaidas. Draudikas atlygino pareiškėjai dėl įvykio apgadintų vidaus patalpų lubų dažymo išlaidas.

Draudikas savo poziciją grindžia Inspektavimo aktu, kuriame užfiksuota, kad, atlikus stogo ir su juo susijusių plokštumų bei elementų patikrą, buvo nustatyta kritinių stogo hidroizoliacinės dangos defektų ir įrengimo klaidų. Iš bylos duomenų matyti, kad Inspektavimo aktas buvo užsakytas pareiškėjos ir pateiktas draudiko atstovui. Pareiškėja kreipimesi nurodė, kad dėl nustatytų stogo defektų apdraustame turte stogo dangą keičia nauja.

Taigi, byloje esantys duomenys pagrindžia, kad apdrausto statomo gyvenamojo namo stogas buvo įrengtas padarius apdraustų darbų klaidų, kurios yra užfiksuotos Inspektavimo akte. Ginčo tarp šalių dėl šios aplinkybės nėra.

Kaip minėta, Taisyklių 67.2 papunktyje nustatyta, kad draudiko pareiga mokėti draudimo išmoką neatsiranda už defektų turinčio ar padarius apdraustų darbų klaidų sukurtą nekokybiško apdrausto turto keitimo, remonto ar šalinimo kaštus. Įvertinus byloje esančius įrodymus ir šalių paaiškinimus, darytina išvada, kad, esant nustatytoms aplinkybėms, jog stogas buvo įrengtas padarius apdraustų darbų klaidų, draudikui nekyla pareiga mokėti draudimo išmoką, atlyginančią stogo defektų šalinimo išlaidas.

Nors pareiškėja nurodo, kad ankstesnius analogiškus įvykius, kai dėl stogo nesandarumo buvo aplietos vidaus patalpos kitoje namo dalyje, draudikas buvo pripažinęs draudžiamaisiais ir atlyginęs visą dėl įvykių patirtą žalą, byloje esantys įrodymai to nepagrindžia. Iš byloje esančių duomenų matyti, kad draudikas pareiškėją ir anksčiau buvo aiškiai informavęs, kad neturi pareigos atlyginti nekokybiškai įrengtos stogo dangos keitimo išlaidų⁵. Nors pareiškėja teigia ir byloje esanti draudiko 2025 m. rugsėjo 10 d. Lokalinių sąmatą patvirtina, kad ankstesnio įvykio metu draudikas, apskaičiuodamas draudimo išmokos dydį, į sąmatą buvo įtraukęs ir tam tikrus stogo remonto darbus bei išmokėjo draudimo išmoką, atlyginančią, be kita ko, tam tikrų stogo remonto darbų išlaidas, vertintina, kad draudikas šių išlaidų atlyginti neprivalėjo ir veikė savo rizika bei sąskaita. Pažymėtina, kad draudiko veiksmai administruojant ankstesnį įvykį savaime nesudaro pagrindo spręsti, jog draudikui kyla pareiga atlyginti ir dėl šio įvykio atsiradusią žalą kitoje namo stogo dalyje.

Atsižvelgdamas į tai, kas pirmiau nurodyta, ir įvertinęs byloje esančių duomenų visumą, Lietuvos bankas daro išvadą, kad draudikas, nustatęs, jog statomo gyvenamojo namo stogas turi defektų ir buvo įrengtas padarius apdraustų darbų klaidų, vadovaudamasis Taisyklių 67.2 papunkčiu, priėmė pagrįstą sprendimą įvykį pripažinti nedraudžiamuoju ir pagrįstai atsisakė atlyginti pareiškėjai stogo defektų šalinimo išlaidas.

Atsižvelgiant į tai, kad, pagal Taisyklių 67.2 papunktį, išimtis taikoma tik tiesiogiai defektų turinčioms ar dėl padarytų apdraustų darbų klaidų sukurtoms nekokybiškoms apdrausto turto dalims ir nėra taikoma kitoms kokybiškoms apdrausto turto dalims, kurios yra sugadinamos, sunaikinamos ar prarandamos dėl padarytų apdraustų darbų klaidų, defektų turinčios ar nekokybiškos apdrausto turto sukeltą draudžiamąjį įvykį, vertintina, kad draudikas priėmė pagrįstą sprendimą atlyginti pareiškėjai vidaus patalpų lubų (kokybiškos apdrausto turto dalies) dažymo išlaidas.

Išvada

Nustačius, jog įvykis yra nedraudžiamasis, draudikui nekyla pareiga mokėti pareiškėjos prašomą draudimo išmoką, todėl pareiškėjos reikalavimas atmestinas kaip nepagrįstas.

⁵ Patvirtina 2025 m. rugsėjo 10 d. draudiko sprendimas, 2025 m. spalio 21 d. ir lapkričio 3 d. draudiko elektroniniai laiškai pareiškėjai, kuriuose, remdamasis Taisyklių 67.2 papunkčiu, draudikas nurodė neturintis pagrindo atlyginti stogo dangos keitimo ir kitų su tuo susijusių darbų išlaidų.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliam atsakymui į kiekvieną šalių argumentą ir (ar) teiginį.⁶

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Arūnas Raišutis

Direktorius

⁶ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.